

מאיר, יעקב ומרים ברמחה מספרים על מצוקתה של משפחתם הגדולה ועל החלטתו הנחושה של אביהם להתנצר.

המועמדים לנצרות: ילדיו הקטנים של אברהם ברמחה ישנים על מיטת ההורים הגדולה. הילדים לבושים באותם בגדים מזוהמים בהם התרוצצו במשך כל היום בסימטאות העיירה המלוכלכת. אחד מהם (קיצוני מימין, למעלה) שוכב ערום כולו, מכוסה במפת שולחן.

לירות ליום, לפעמים שלוש. צריך לשלם מיסים ולתת לחם למשפחה. אמרו שבחיפה נותנים כסף וזיוות. הלכתי לשם. הבטיחו לשלוח לי תשובה.

לשלמה כהן לא היה איכפת מי יתן לו את הלחם. הוא לא רצה דחקה להתנצר. פעם היה דתי. עכשיו לא. עכשיו אינו מאמין בכלום. הוא רצה לאכול ולראות את ילדיו ואשתו שבעים. זה הכל.

גם חיים אדרי היה מסתפק במועט. הצעיר המוצק והעירני הוא חייל משוחרר. הוא שוחרר מהצבא לפני שלוש שנים ועדיין הוא חייל משוחרר. למרות שסיים שש כיתות בית-ספר תיכון במרוקו והמשיך ללמוד בחברות הנוער של עין-החורש ורגבים, בהן היה חבר, לא סודר עדיין אדרי בעבודה קבועה.

„שוחררתי מהצבא מטעמי בריאות. בצבא התנפלו עלי כמה חיילים והרביצו לי. נשארתי עם כמה אתווי נכות. מאז אני לא מקבל עבודה קבועה. לא רוצים גם לשלוח אותי לקור" סיים להשתלמות במקצוע. לא חשוב לי איזה מקצוע, העיקר להיות קבוע בעבודה. יום היהודים אינם רוצים אותי, אפנה לנוצרים“

הכומר בגלימה השחורה לא שמע מעולם על כפר בשם חלסה, שמה הערבי הקודם של קרית שמונה. בערבית לבנונית, ביקש לדעת על שום מה שואלים אותו שאלה כזאת. הוא ישב בחדר האורחים של כנסית סולוייאן בחיפה. חיכה להסבר.

„קרית שמונה? כן, קרית שמונה כן שמעתי. היו כאן המון אנשים משם. הם רצו להתנצר. הם הציעו להתנצר, לשלוח את הילדים למיסיון, בתנאי שנעזור להם לעזוב את הארץ. לזה אנחנו לא יכולים להסכים, כמובן.“

***

אין צורך בנוצרים רעים

אח אוגוסטין הוא כומר הכנסייה הרומית-קתולית בחיפה. תפקידו הרשמי מכונה „דואג לענייני העדה“. הם באים אלינו רעבים ומלוכלכים“ הסביר את גישת הכנסייה לאנשי קרית שמונה. „הדת שלנו אומרת שצריך לעזור לעני. אם אנחנו עוזרים להם, הרי זוהי עזרה גיבית לאלה עני, מבלי כל הבדל דת. חבילות לא שלחנו אף פעם. אין לנו כסף אפילו לתמיכה רצינית באנשי העדה הנוצרים שלנו, בחיפה.“

דובר אלם החדש של תושבי קרית שמונה הרעבים הוא האב תומס, אב העדה הקתולית בחיפה. האב תומס, כומר הולנדי מכהן בישראל כבר ארבע שנים, שולט בגאון אנגלית, ספרדית, הולנדית, גרמנית, לאטינית וקצת עברית. הוא מחייך לשמע הצהרותיהם האופטימיות של הנוצרים הרעבים החדשים: „הם היו אצלנו. אבל אנחנו לא הבטחנו להם כלום. לא יכולנו להבטיח. אסור לנו להעביר לנצרות אנשים העושים זאת מתוך מצוקה כלכלית. זה בניגוד לאמונתנו ול-הוראות הכנסייה.“

„יש לנו מספיק נוצרים רעים. אין לנו צורך ביותר“, הסביר האב תומס בפשטות. לדבריו, קבועות הוראות הכנסייה שכל נוצרי חדש צריך לעבור תקופה של שנתיים מועמדות. בשנתיים אלו עומד הנוצרי החדש תחת פיקוחו האישי של אחד הכמרים. מתנהל דין וחשבון מפורט על התנהגותו של המועמד, על תגובותיו הדתיות, על שיחותיו עם אביו הרוחני החדש. בתום השנתיים מועבר הדו"ח לבישוף, בעיר העתיקה בירושלים. הבישוף מאשר ורק אז ניתן האות לסכם ההטבלה של הנוצרי החדש.

„אין שום אפשרות אחרת“, סיכם האב. „יש הוראות ברורות. גם ילדיו של הנוצרי החדש צריכים לעמוד תחת פיקוח ולבקר במיסיון.“

הוא הכחיש שניתנו הבטחות על חיות ודמי נסיעה לקנדה: „זה בלתי אפשרי. אין לנו כסף. אפילו אם ניתן מכתבי המלצה, אין להם ערך רב. זאת למדנו כבר מן הנסיון. יש לנו אפשרות מעטה מאד לעזור לנוצרים מבין אנשי העדה שלנו בחיפה. אם הנוצרים החדשים ייתקלו בקשיים בסביבתם הישנה, נוכל רק להשתתף בצערם. לעזור — יהיה קשה מאד.“

על מקור החבילות לא היה לאב תומס ולאח אוגוסטין שום הסבר. אולם הם לא הכחישו כי קיימים בישראל מקורות המוכנים לספק חבילות כאלה. „ייתכן שנשלחו מכנסייה אחרת בנצרה“, הסבירו. „ייתכן שמקור החבילות הוא באיזו אגודה מיסיונרית ששמעה על המצב הקשה בקרית שמונה.“

בקרית שמונה הוסיפה כל חבילה כזו דחיפה למסע-הצלב, שנולד במעמקי היאוש.

סע אל הצלב

שלמה כהן, הספר בפחון, מבלה את לילותיו במספרתו הולה, כשהוא פורט על חמדולינה. כהן (ראה שער) מקוה גם להגר.

האב תומס שהבטיח, לדברי אנשי קרית-שמונה, להעביר אותם על דתם ולשלוח אותם לקנדה, מכחיש את הכל. „יש לנו מספיק נוצרים רעים. אין לנו צורך ביותר“, הסביר.